

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRIT DANMARK

3. Aargang - Nr. 5

Udgivet af en Kreds af Danske

August 1944

Tyskland foran Nederlaget

Samtidig med at de allierede Hære rykker frem i Øst, Vest og Syd, begynder det ogsaa at knage i den tyske Hjemmefront. Propagandaen bliver mere hysterisk, Løgnene grovere og Bortforklaringerne mere og mere fantastiske. Frontforkortninger, der forlænger Fronten med flere Hundrede Kilometer, planmæssige Tilbage-tog, Pindsvinestillinger, offensive Defensiver, Forsvarsslør, og hvad nu alle disse Udtryk hedder, hvormed man prøver paa at faa det fraseelskende tyske Publikum til at overhøre Dommedagsbasunen. Et af Tegnene paa at Sandheden, trods ti Aars intensiv Træning i at lukke Øjnene for den, endelig er ved at gaa op for Tyskerne, er Generalernes Revolte. Den er et Symptom af allerstørste Betydning, for den viser, at netop de Mænd, der har de bedste Forudsætninger for at bedømme den militære Situation, er klar over at den er haabløs.

Men i vor Tilfredshed hermed maa vi ikke overvurdere denne Revoltes Betydning, og ikke udnævne de prøjsiske Generaler og Junkere til sympatiske Freds-apostle. Dette er ikke en undertrykt Befolkning, som rejser sig mod Nazismen. Tværtimod, de der nu har villet gøre Oprør mod Hitler, tilhører Kredse, som har støttet ham, saa længe de kunde bruge ham, og han havde Heldet med sig, men som nu er parat til at give ham Kniven, fordi de ikke kan bruge ham længere. Deres Plan er klar nok. Ved at kaste Hitler og den officielle Nazisme overbord, mener de endnu at kunne redde Tyskland og sig selv. De tænker, at Tricket fra 1918 kan gentages med Hitler i Kejser Wilhelms Rolle som Sonoffer til de sejrige Modstandere, saa at Invasionen af selve Riget undgaas, og de selv kan overtage Styret i et fjerde Rige. Og naar Tiden er inde forberede en tredje Verdenskrig! For det turde nu være blevet klart, at der er en sammenhængende Linie i tysk Politik som gaar tilbage til et godt Stykke Tid før

1914. Dengang som nu stiledede Tyskland mod Verdensherredømmet. — Nazismens Kærne var slet ikke Forsøget paa at indføre en ny Statsform. Denne Statsform var blot et Middel til at holde tysk Storindustri og Junkervæsen ved Styret og fremme de Erobringsplaner, som bundersaa dybt i den tyske Tradition.

At det omsider er gaaet op for de forenede Nationer, at det centrale i Hitlers Politik hverken var et socialt Program eller en „Revanchekrig“ i almindelig Forstand, men Ønsket om at gøre hele Europa til Udbytningsomraade for tysk Kapital, kan man betragte som sikkert. De tyske Generaler har gjort Regning uden Vært. De allierede er stærkere end sidst, og de er blevet kloge af Skade. Denne Gang slipper Tyskland ikke med at præstere en Syndebuk. Denne Gang ender Krigen først den Dag, da den tyske Krigsmaskine er uopretteligt knust, og det tredje Rige har maattet antage Betingelser, som gør det umuligt for det at blive en Fare for Verden i en overskuelig Fremtid.

Det bliver naturligvis ikke morsomt for den tyske Nation at betale Regningen for mange Aars forfejlet Voldspolitik. Rent menneskeligt kan man have ondt af den, og det kommer vel heller ikke til at skorte paa Opfordringer fra den selv til os andre om at ynke dens Skæbne. Man maa trøste sig med, at den trods alt ikke bliver saa haard som den, Tyskland havde beredt Polakkerne, Czekkerne og Jøderne. Og man maa haabe paa, at det tyske Folk ogsaa selv er blevet klogere; at det omsider har lært, at en Erobringspolitik, der gør Tyskland forhadet og frygtet af alle andre Nationer, altid vil komme til kort i det lange Løb, og at det maa vælge Ledere af en anden Type end den, der først hyldede Kejseren og derefter undsagde ham, og som siden førte Hitler frem til Magten for senere at ville styrte ham — Ledere, som kan give det misregerede Land Mulighed for en sund Livsudfoldelse

i fredeligt Samarbejde med andre Folkeslag.

Vi, der for 80 Aar siden blev det første Offer for det prøjsiske Magtbegær, og som nu har fristet mangefold haardere Kaar under Hitler-Nazismen, maa ganske vist med Glæde følge disse Ugers Begivenheder i Tyskland, fordi de bringer os vor Frihed nærmere. Men vi maa samtidig holde os for Øje, at det ikke er nok

at Nazismen slaas ned i Tyskland — den maa slaas ned overalt. Og det er ikke nok, at Hitler og hans Parti bliver styrtet — ogsaa den Aand og det Magtstræb, der bragte dem til Styret, maa udryddes. Først naar dette er sket, og sket under Medvirken af det tyske Folk selv, er ikke alene Krigen, men ogsaa Freden vundet for de Idealer og Traditioner, vi danske ønsker at bygge vor Tilværelse paa.

Tyskerne har Ansvaret for Katastrofen

Katastrofen i Aarhus Havn den 4. Juli var den største Eksplosionsulykke, som nogensinde har ramt Danmark. 41 danske Borgere mistede Livet, flere Hundrede blev alvorligt saarede og utallige andre lettere saaret. Den samlede materielle Skade ved Ulykken beløber sig formentlig til omkring en halv Snøs Millioner Kroner.

Heri er der for den danske Avislæser intet særligt nyt, idet den frygtelige Katastrofe i Begyndelsen af August pludselig blev Forsidestof og Sensationsstof — omtrent en Maaned efter at Ulykken var sket! I den forløbne Tid havde det siden den 5. Juli Kl. 12 været forbudt Stof i den samlede danske Presse; nu blev der pludselig tvangsindlagt „Manchet-Artikler“ om Ulykken i alle Landets Blade. Hvorfor? Fordi det nu er „opklaret“, at det drejer sig om „en kommunistisk Sabotagehandling“, en Art storstilet Strejkesignal, som blot kom 10 Minutter for tidligt. Samtidig fik Kommunisterne rent en passant Skylden for en Række andre Ugerninger, som heller ikke de, men Tyskerne har Ansvaret for, bl. a. Togattentatet ved Lillerød (der forøvedes af Schalburgfolk), og „de politiske Mord som snart er blevet dagligdags Begivenheder i Danmark“. Men denne Gang gik man videre end til at henvise til Kommunisterne i al Almindelighed; man har ved omhyggelige Undersøgelser fundet de skyldige! Det var nemlig — hvor raffineret det end lyder — Ulykkens egne Ofre, og derfor hedder det naadigt i den tyske Erklæring, at der ikke vil blive Tale om yderligere Foranstaltninger.

Der er næppe mange tænkende Mennesker i Danmark, som tror paa disse Løgne, men denne Gang er Gemenheden i den tyske Propaganda saa stor, at der er Grund

til en kort Redegørelse for at vise, at de Ofre for Katastrofen, som Tyskerne gør til afsindige Mordere og Selvmordere, i Virkeligheden er blevet Ofre for tysk Hensynsløshed mod danske Menneskeliv og danske Værdier.

Ti Minutter før Ulykken indtraf, havde en tysk Officer været nede i Aarhus Havn paa 10-Meter Kajen, hvor en Del danske Havnearbejdere var i Færd med at indlade Ammunition i en Lægter, som kunde rumme 150 Tons. Til Trods for, at Arbejderne forud havde faaet indskærpet, at de skulde udvise yderste Forsigtighed, bebrejdede han dem heftigt, at Arbejdet ikke gik hurtigt nok fra Haanden og bad dem sætte Tempoet op, hvad de modvilligt gik med til. Dette er naturligvis gaaet ud over Forsigtigheden, og danske Myndigheder kunde allerede faa Dage efter Katastrofen gennem private Vidneafhøringer af de saarede slaa fast, at det der skete den 4. Juli Kl. 13.49 sandsynligvis var, at Kranen tabte en Kasse med Ammunition ned i Lægteren, idet Gribekloen ikke havde faaet ordentlig fat. Ganske vist var naturligvis de fleste Øjenvidner dræbt; men enkelte, som var i Nærheden og som mirakuløst har overlevet Ulykken, har uafhængigt af hinanden givet denne Fremstilling; den er forøvrigt blevet bekræftet af overlevende tyske Øjenvidner. Forøvrigt forbød de tyske Myndigheder dansk Politi enhver Form for Undersøgelse!

Virkningen af Eksplosionen var fantastisk. Hele Ammunitionslægteren sprang i Luften, og Tusinder af Sprængstykker og ueksploderede Projektiler slyngedes ud over Aarhus. En anden Lægter samt en Jernbanevogn med Ammunition havnede oppe paa Taget af Mammen & Dreschers

Lagerbygning, som blev fuldstændig raseret, og i Dag staar kun den yderste Ende af Østjydsk Kornkompagnis Silo nogenlunde uskadt. De store Kraner er et forvirret Bundt af Staal og Beton. Korn- og Foderkompagniets Bygning paa Molen og Gødningskompagniets nye Pakhus er rene Ruiner. Lufttrykket sprængte i Tusindvis af Ruder over hele Aarhus og langt uden for Byen. Man faar et Indtryk af, hvor kraftig Eksplosionen var, naar det oplyses, at Kajen ved Mammen & Dreschers Pakhus ved Suget er blevet flyttet to Meter ud i Havnebassinet, hvor den staar lige saa ret, som den gjorde inde ved Pakhuset, før Katastrofen indtraf. Paa den anden Side af Bassinet er Kajsiden slaaet ind og bugter sig fra Bassinspidsen og udover som en Slange.

Lægteren var omtrent ladet og skulde ud med sin Last til en tysk Ammunitionsdamper, der havde ca. 3000 Tons ombord. Denne Damper gik i Brand, men Branden blev slukket inden der skete noget. Man tør næppe tænke paa, hvordan Aarhus havde set ud, hvis ogsaa denne Damper var eksploderet.

Tallene paa de dræbte synes at være korrekte i den tyske Erklæring d. 30. Juli (altsaa ialt 41 danske), mens de i den oprindelige Erklæring var alt for smaa. Her til kommer dog, at ogsaa nogle Tyskere er dræbt ved Ulykken, oprindelig mente man et halvt Hundrede, men det er vist ikke mere end 8.

I den Meddelelse om Ulykken, som den danske Radio bragte samme Aften, blev det sagt: Sabotage er ikke udelukket, og desværre gengav svensk Radio denne Meddelelse, skønt den burde have kunnet lugte Hensigten. Onsdag Morgen bragte de to Aarhusblade „Aarhus Amtstidende“ og „Jyllandsposten“ en udførlig Reportage, og „Aarhus Stifttidende“ udkom med et Ekstranummer. Men Kl. 12 Middag nedlagde Tyskerne Forbud mod yderligere Presseomtale. Flere Blade, der allerede havde Satsen parat, maatte i sidste Øjeblik tage den ud og erstatte den med andet Stof. „Randers Social-Demokrat“ udkom saaledes med en fire-spaltet Annonce, der fyldte det meste af Forsiden, og hvis Tekst lidt mal-apropos lød: „Bestil Randers Social-Demokrat. Altid først med Nyhederne“. Men om Katastrofen var der ikke et Ord.

Tyskerne bebudede i en Ritzau-Meddelelse en nærmere Undersøgelse, og da dennes Resultat blev saa kompromitterende for Tyskerne, konstruerede de Teorien om den kommunistiske Sabotage og knyttede det sammen med Aktionerne for en Sympatistrejke i de jydsk Byer. Men Opfordringen til Sympatistrejke, som ikke blot Kommunisterne, men hele Frihedsbevægelsen stod bag, havde aldrig fastsat Tirsdag Kl. 14 som Tidspunkt for Strejkens Ikrafttræden. Og naturligvis vilde hverken Kommunisterne eller nogen anden Del af Frihedsfronten drømme om at anvende saa afskyelige Midler som Masse-mord paa danske Borgere for at faa Strejken i Gang. Det vilde være Selvmord i mere end een Forstand.

Pressen blev tvunget til Tavshed, men Kirkens Røst lod sig ikke kue, idet Biskoppen over Aarhus Stift udsendte et Brev, som samtlige Præster læste op i Kirkerne den følgende Søndag, og hvori der udtryktes Sorg over Ulykken og Harme over, at Aarhus Havn blev brugt til slige Formaal.

Allerede nogen Tid før Ulykken har der været ført Forhandlinger med Værnemagten for at faa flyttet de farlige Lægterpakhuse bort fra den indre Havn, men alle Forestillinger fra dansk Side har hidtil været forgæves. Aarhus fungerer som Udlosningshavn for Ammunition til Norge, fordi Statsbanerne ikke kan overkomme at sende Ammunitionstogene til Aalborg. Efter det, der er sket, maa danske Havnearbejdere nægte at udføre Arbejdet med Omladning af sprængfarlige Stoffer, og de danske Myndigheder maa gøre alt for at faa Tyskerne til at flytte Depotterne bort fra Bydistrikterne og ud i de yderste Havneomraader.

— Det kan med Bestemthed fastslaas, at Aarhus-Katastrofen ikke skyldes dansk Sabotage — og det har vakt den største Harme og Afsky, at Tyskerne har tilsvinet de ulvkelige Ofre ved at give dem Skylden. I Aarhus er der dyb Sympati for Ofrene og deres Efterladte, og der er paa 3 Uger samlet ca. 500,000 i frivillige Bidrag til de ramte Familier. Man ved i Aarhus, at Ulykken ene skyldes tysk Hensynsløshed overfor dansk Liv og Ejendom; først under den Synsvinkel bliver der Mening i den tyske tvangsinlagte Artikels Ord om, at „Aarhus-katastrofen er den direkte Følge af en ryggesløs Forbryderklikes bestialske Virke“.

Bag den danske Nazismes Facader

En lille Dokumentation, der utvivlsomt vil interessere Forretningsverdenen

Ganske tilfældigt er vi blevet bekendt med en Dokumentsamling, der illustrerer en Side af Frits Clausens og hans Bagmænds Virksomhed, og som naturligt nok ikke er blevet en videre Offentlighed bekendt. En detailleret Gennemgang af det Materiale, vi har til Disposition, vil føre for vidt, og Kommentarer vil være overflødige — selv en lille Smagsprøve, som vi her bringer, vil være tilstrækkelig til at belyse disse landsforræderiske Kredses Arbejde bag Kulisserne.

„Danmarks Erhvervs Korporation“

var Navnet paa en Institution, som havde til Huse i Jorcks Passage, og som udadtil fremtraadte som en selvejende Institution til fremme af dansk-tysk Samhandel. Den stiftedes efter et Møde den 24. Juni 42 paa D.N.S.A.P.s Kontor i Rosenvængets Alle 32, hvor følgende deltog: Hofjægermester L. de Richelieu, Direktør, Ingeniør J. P. H. Ørs, Landsretssagfører H. C. Bryld, Grosserer Poul Bihesen, Direktør Aage Thomsen, Sekretær Carl Werner Jacobsen og Hr. Lorentz Clausen.

Tysk Central for Dansk Erhvervsspionage havde været et Navn der bedre dækkede Korporationens Virksomhed. I en af Hr. Richelieu med „Dansk Front“ underskrevet Rapport stilet til Hr. Partifører Frits Clausen og dateret 6. Novbr. hedder det:

„Man gik omgaaende i Gang med Kartoteksarbejdet med særligt Henblik paa at finde egnede Tillidsmænd indenfor hver enkelt Branche i Handel og Industri, som man i alle Retninger kunde stole paa, og man har allerede i Dag et Oversigtskartotek ordnet efter Brancher, hvor man foruden Tillidsmænd finder tyskvenlige Firmaer og samtidig jødiske Firmaer eller Selskaber, i hvilke jødisk Kapital er investeret“.

Videre hedder det i samme Rapport:

„Direktør Ørs har sammen med Sekretæren besøgt Legationsraad Meissner, (i det tyske Gesandtskab) og afleveret de ønskede Rapporter over Benzin og Oliehandelen og Kulhandelen i Danmark“.

Legationsraad Meissners Direktiver og Selskabets Financiering.

Den 4. December foreligger der til Frits Clausen en Rapport over Arbejdet i November. Vi citerer:

„Den 18. Novbr. blev der afholdt et Møde hos Legationsraad Meissner, hvor Direktør, Ingeniør J. P. H. Ørs, Hofjægermester L. de Richelieu, Grosserer Poul Bihesen og Sekretær C. Werner Jacobsen var tilstede. Legationsraad Meissner gav Direktiver om at fortsætte med Undersøgelsen af danske Firmaers Indstilling til Tyskland tilligemed Ledernes ariske Afstamning“. I samme Rapport hedder det:

„Det os tilsagte Beløb Kr. 3000.- skulde oprindeligt udelukkende bruges til den daglige Drift, og der blev tilsagt os yderligere et Beløb til Etablering, d. v. s. Anskaffelse af Inventar og Kontormaskiner“.

Virksomheden blomstrer.

I Rapporten for December 42, dateret 7. Januar 43, hedder det:

„I hele denne Maaned har vi sat vort Arbejde ind for at fyldestgøre vort Kartotek. Vi kan saaledes aflevere vor første detaillerede Rapport over Benzin og Oliebranchen samt Kulbranchen med de indhentede Oplysninger over de forskellige Selskabers og Firmaers Størrelse, Kapital og Indstilling til Legationsraad Meissner endnu i denne Uge.“

Det nazistiske Partiapparat blev sat ind i Spiongearbejdet. Det siges i Rapporten for Januar:

„Legationsraad Dr. Meissner har modtaget vor første mere detaillerede Beretning over Kulbranchen, Olie- og Benzinbranchen med Oplysninger om de enkelte Firmaers Indehavere og Lederes Indstilling. Da vi endnu savner Svar fra forskellige Sysler i Provinsen over de udbedte Oplysninger vedrørende Kulfirmaer, samler vi i disse Dage de efterhaanden ret langsomt modtagne Rapporter for at komplementere det Arbejde, vi allerede har afleveret til Dr. Meissner“.

I en Skrivelse til Frits Clausen af 3. Febr.

1943 hedder det: „Rapport over det danske Forsikringsvæsen blev overgivet til den tyske Sekretær fra Rigsjustitsforbundet for Berlin paa Stabskontoret“.

Naar man kender Familien Brylde Forbindelser med Forsikringsverdenen, er man klar over, at dennes Mænd ikke vil være i Tvivl om, hvem der har leveret de overleverede Oplysninger. — — Videre siges det om Kartoteksarbejdet:

„Ved dette Arbejde har vi været henvist til Oplysningerne, som vi kunde faa fra Bladet „Kamptegnet“ om de jødiske Firmaer, dernæst de Oplysninger, som vi kunde indhente hos Syslerne Landet over og de Oplysninger, som Sekretæren gennem et komplet Kartotek, som han havde medbragt, har kunnet fremskaffe“.

I Februar blev nye Arbejdsomraader taget op. Rapporten for denne Maaned meddeler, at „Legationsraad Dr. Meissner har modtaget en Rapport over Rør- og Sanitetsbranchen samt Supplementslister over Kulbranchen“. Og videre „Vi indhenter for Tiden Oplysninger over Guld- og Sølvmedebranchen . . . som vil være færdig i en af de nærmeste Dage, saaledes at vi kan overgive den til Dr. Meissner“.

Han duede ikke!

Efter Nazisternes Fiasko ved Valget i

Foraaret 43 droppede Tyskerne som bekendt Frits Clausen. Han var villig nok, men han duede ikke. Hr. Meissner har aabenbart heller ikke været tilfreds med de Oplysninger, som blev uddraget af det Olga Eggerske Organ eller som indkom fra de nazistiske Spioner i Provinserne, og han drejede derfor Halsen om paa det stolte Firma. En resolut og ubetinget forstandig Handling. Den sidste Rapport, der foreligger, er fra Marts 43, og — til det sidste med „Dansk Front“ — skriver Hofjægermesteren til sin Partifører:

„Refererende til min Samtale med Partiføreren om Nedlæggelse af Erhvervs-korporationen meddeler jeg herved, at jeg har opsagt Personalet iflg. deres Engagemmentvilkaar, saaledes at udover Sekretær Carl Werner Jacobsen, der har tre Maaneders Opsigelse, fratræder det øvrige Personale den 30. d. M.“.

Hermed forsvandt Erhvervs-korporationen fra Jorcks Passage, men Frits Clausen og hans distingverede Bagmænd kan være forvissede om, at den skal komme til at optræde med en Post paa Debetsiden, naar det danske Folk skal opgøre den danske Nazismes Likvidationsbo om føje Tid.

Nazipropaganda i danske Mænds Mund

Nazisterne har indledt en ny Sommeroffensiv. Ikke paa de europæiske Fronter. Der har de nok at gøre med at trække sig tilbage, men i den danske Presse. De militære Nederlag skal opvejes af propagandistiske Fremstød, og derfor bliver de tvangsindlagte Artikler i Dagbladene stadig talrigere og voldsommere i Sproget. Det er den danske Modstandsbevægelse, Tyskerne vil til Livs, og deres Taktik i Pennekrigen gaar ud paa at svække den ved at udraabe den til „Kommunisme“. Ikke alene males Sovjetunionens paastaaede Erobringslyster paa Væggen til Skræk og Advarsel, men de danske Kommuniste faar Skylden for en lang Række Attentater og Eksplosioner, som vitterligt er foraarsaget af Tyskere og Schalburgfolk. Begivenheder som Aarhuskatastrofen, Bombetentatet i Toget ved Lillerød og Eksplosionen i den tyske Luftmarinestation i Aalborg. I Radioen er Hr. Høyer nu kommet saa vidt, at han udpeger Kommuniste som Kaj Munks, Otto Bylows og Kordegn Asbos Mordere.

Man skulde tro, at enhver normal Dansker let vilde gennemskue disse Propagandaløgne. Vi har dog i Aarevis kunnet konstaterer, hvor systematisk Goebbels og hans Lærlinge

gør sort til hvidt. Alligevel findes der endnu Mennesker i Danmark, som falder i den nazistiske Propagandas Snarer. Gudbevares, — de er klar over, at Tyskerne lyver, naar de fremmaner Lyksalighederne ved en nazistisk Sejr over Europa. Men naar det er Kommunisterne, der staar for Skud, falder disse naive Sjæle prompte for Propagandaen, og forveksler den med Sandhed. Uden at skænke det en Tanke, at der foreligger utallige Beviser paa, at Kommunisterne har staaet støt Side om Side med Mennesker af alle andre politiske Anskuelse i Kampen for Danmarks Frihed.

Rent umiddelbart kan man undres over, at nogen kan slaases med Blindhed paa dette ene Omraade af den nazistiske Forløjethed. Men naar man erindrer, at det netop er et Omraade, hvor Goebbels længe har fundet kraftig Støtte ogsaa fra visse hjemlige Kredse, bliver Forholdet lettere begribeligt.

Allerede da Scavenius efter Arrestationen af FRIT DANMARKS første Redaktion i December 1942 udsendte en offentlig Redegørelse, blev „Kommuniste“ og Christmas Møller i London gjort ansvarlige for Bladets Eksistens, og

senere har visse Cirkler, som støttede Scavenius' landskadelige Politik indtil 29. August 1943, og som siden har søgt i det stille at fortsætte hans Linje ved at tilraade Eftergivenhed overfor Okkupanterne, benyttet enhver Lejlighed til at kalde al Frihedskamp for „kommunistisk“ eller „chauvinistisk“.

At disse Tendenser, der undergraver Frihedskæmpernes Indsats, miskrediterer Folkets Modstandsvilje og støtter Nazisternes Propaganda, endnu er levende, fremgaar bl. a. af følgende Citat. Det er forfattet af Lederen af Venstres Pressebureau i København, Redaktør H. Hansen, og hidhører fra Redaktør Hansens daglige Informationer til Venstrepressens Redaktører:

„København, den 1. Juli 1944.

— — Af Generalstrejken i Løbet af faa Dage vil føre til ganske uholdbare Tilstande staar naturligvis alle ansvarlige Kredse fuldkommen klart, og en meget fremtrædende Socialdemokrat erklærede i Formiddag, at han var ganske klar over, at det var Kommuniste, der stod bag denne Generalstrejke. Af misforstaaet Solidaritetsfølelse havde ogsaa de socialdemokratiske Arbejdere og Erhvervslivet sluttet sig til, sagde han — —. At der for en væsentlig Del staar Kommuniste bag den frygtelige Ulykke, der hermed er ledet ind over Danmarks Hovedstad, kan der overhovedet ikke være Tvivl om. En af Bureauets Medarbejdere saa Fredag Formiddag ved Titiden, hvorledes en ung Arbejder med Kommunistemblem i Knaphullet (! mildest talt et Særsyn 3 Aar efter, at ethvert Tegn paa kommunistisk Sindelag begyndte at føre Folk i Fængsel og Koncentrationslejr — Red.) paa Perronen paa Vesterport Station fo'r fra det ene S-Tog til det andet for at paavirke Togpersonalet til at træde i Strejke — —“

„København, den 3. Juli 1944.

— — Naar hele Situationen er saa haabløs, ja, fortvivlet, skyldes det først og fremmest, at Generalstrejkens Ophavsmænd er anonyme — —“

„København, den 4. Juli 1944.

I politiske Kredse hersker der ikke ringe Utilfredshed med det saakaldte Frihedsraads Optraeden under de afsluttede

Strejkebegivenheder. Omtrent samtidig med, at Erhvervsorganisationernes Opfordring til Genoptagelse af Arbejdet Søndag Eftermiddag og Aften blev slaaet op og senere udsendt i Radioen, uddeltes der fra Frihedsraadet smaa Papirsedler med Opfordring til at fortsætte Strejken, samtidig med at C. M. (Christmas Møller, Rcd.) fra London paa det kraftigste talte i samme Retning — —“

Redaktør Hansens Udsendelser er mærket: „Skal tilintetgøres straks efter Læsningen“, en aldeles overflødig Forholdsregel, eftersom selv Dr. Goebbels og Dr. Best vilde føle sig opbygget, hvis de fik Lov at læse dem og saaledes fik Syn for Sagn om, at i hvert Fald nogle af de politiske Ammestuehistorier, som disse to Nazibanditter udpønsker, finder Vej til naive Sjæle.

Redaktør Hansen har tidligere udtrykt sin Beundring for den Form for Oplysning, der drives af Pressen i det tredje Rige. Under en saakaldt „Studierejse“, som danske Pressefolk var inviteret til i Tyskland i Efteraaret 1940, tog han uopfordret Ordet ved Besøget i Mynchen og holdt paa den danske Presses Vegne en underdanig, spytslikkerisk Tale, som vakte Forargelse blandt de øvrige tilstedeværende danske Presse-mænd. Men desværre er han ikke ene om nu at støtte den nazistiske Propaganda i Danmark ved at falde Landsmænd i Ryggen. Underhaanden har man fra andre Sider tolket en Opfattelse af Folkestrejken, som ligger nær op af Hr. H. Hansens. I Strid med den Kendsgerning, at Strejken var Folkets spontane Reaktion overfor Tyskernes og Schalburgfolkernes Overgreb, og til Trods for, at Frihedsraadets Optraeden har vakt almindelig Tilfredshed i og udenfor vort Land. Det Grundlag, hvorpaa Raadet afblæste Strejken, var en stor Sejr for et Folk, der kæmpede uden Vaaben.

Som allerede sagt har denne danske Støtte til nazistisk Fornægtelse af Sandheden sine Rødder langt tilbage i Indrømmelsespolitikens store Dage. Det er begribeligt, at Tyskerne skærper deres aandelige Vaaben, Usandfærdigheden, nu, hvor Fortvivlelsen over det tilstundende Nederlag griber dem. Men det er forargeligt og utilstedeligt, at de hjælpes af Mænd, der vil kalde sig ærlige Danske.

En Helts Død

Dagligt sætter danske Mænd Livet til i Kampen for Danmarks Frihed. Selv regner de det for en naturlig Sag, at modige Mænd gør deres Pligt, men vi ved, at Historien vil hædre dem med Navnet: Helle. Mangt et Epos kunde skrives over den Kamp, der fører dem i Døden, men endnu ligger Begivenhederne alt for ofte i Taage, fordi Kampens Videreførelse kræver Tavshed. Men om een af dem, der forsvarede sin og sit Lands Ære med Vaaben i Haand foreligger der en Række autentiske Oplysninger, som vi bringer efter det illegale Blad „Pløvfuren“, der udgives i Samarbejde med FRIT DANMARK.

Fredag den 26. Maj om Morgenen ringede et Par Gestapofolk paa hos Grænsendarmeriets Chef, Oberst Palddan-Müller i Graasten. Obersten lukkede

Vinduet op og spurgte hvad de vilde. De sagde, De vilde tale med ham. »Det kan ikke ske paa denne Tid af Døgnet«, svarede Obersten, »De maa søge mig paa mit

Kontor«. Gestapomændene svarede, at de vilde tale med ham straks, og lukkede han ikke op, vilde de bryde ind. »Saa skyder jeg«, sagde Paludan-Müller.

Tilstede i Huset var Oberstens Hustru og 16—17 aarige Datter og en ung Hus-assistent. De opførte sig alle roligt og tappert. Obersten slæbte en stor gammel Standkiste hen foran Døren, og gik saa op paa Husets Tørreløft — det var et eet-etages Hus uden Værelser ovenpaa. Med et stort Skab barrikaderede han Trappen og satte sig saa til at vente paa Tyskerne. Han havde to Vaaben, en Pistol og vistnok en Karabin.

Da Tyskerne kom fik de hurtigt Døren sprængt, men da de viste sig paa Foden af Trappen, skød Paludan-Müller og dræbte een eller to af dem. Saa hentede de Forstærkning, det siges, at de var 30, da de vendte tilbage. Folk fra Byen kom til og blev hjælpeløse Vidner til Oberstens Kamp. Han forsvarede sig ved skiftevis at fyre ud af Loftets Endevinduer og ned ad Trappen.

Paa et vist Tidspunkt var der nogle der opfordrede Stedets Præst og Paludan-Müllers gode Ven til at forsøge at faa Obersten til at overgive sig. Præsten fik frit Lejde af Tyskerne og trængte ind i Huset gennem et Kældervindue. Han gav sig til Kende og fremførte sit Ærinde, men Paludan-Müller stod fast ved sit Forsæt — han vidste, det maatte ende med Døden. »Gud tilgive mig mine Synder«, sagde han; han knælede ned, og Præsten lyste Velsignelsen over ham.

Da Præsten forlod Huset fik han Kvinderne til at følge sig — de blev straks

arresteret af Gestapo. Derefter gav Tyskerne sig til at skyde Huset i Brand, nogle siger, de brugte Flammekastere, andre at de kastede Haandgranater paa Taget.

Henad Klokken 8 stod Huset i lys Brand og Paludan-Müller var holdt op at skyde. Huset brændte ned til Grunden. I Ruinerne fandt man Paludan-Müllers og hans dræbte Modstanderes Lig.

Oberst Paludan-Müller blev 59 Aar gammel. Han var en særpræget og viljefast Personlighed, der tilhørte en begavet og navnkundig Slægt. Ikke alene har den gjort sig gældende i den litterære og videnskabelige Verden, men den har ogsaa tidligere indskrevet sit Navn i Danmarks Krigshistorie: Den unge Videnskabsmand Jens Paludan-Müller, født 10. Marts 1836, faldt ved Sankelmark 6. Februar 1864. Da hans Batalion paa et vist Tidspunkt opløste sig i vigende Flokke, kunde ingen formaa Paludan-Müller til at gaa længere tilbage — det sidste hans Kammerater saa af ham var en kæmpende Skikkelse, der med voldsom Kraft uddelende Kolbestød til højre og venstre huggede sig ind paa Fjenden. Rygtet om hans Tapperhed spredte sig som en Løbeild over Landet — i Borchs Kollegiums Gaard er rejst en Mindesten over ham, der bærer Inskriptionen: Indad — Fremad — Opad.

Hans Brorsøn, Svend Paludan-Müller, har ikke alene holdt Slægtens Traditioner i Ære — han har ogsaa som een blandt Hundreder andre vist Danskernes Vilje til at kæmpe for deres Land om det saa kostede Livet.

EFTERKRIGSTIDENS PROBLEMER IV

De skyldige skal straffes

I Besættelsens Aar er hidtil godt 40 Danske blevet henrettet, et halvt Hundrede er blevet dræbt af Gestapo under Arrestation eller myrdet i Fængselsceller og Forhørslokaler. Mindst 3000 er blevet fængslet og i hundredvis sidder endnu i tyske Fængsler i Danmark og Tyskland. Over 1200 Jøder, Kommuniste og andre Landsmænd er deporteret til

tyske Koncentrationslejre. Hovedansvaret for disse Voldshandlinger ligger hos Besættelsesmagten, men mange danske Statsborgere har Medansvaret for deres Landsmænds Død og Lidelser, nemlig de Nazister og Pengejægere, der har hjulpet Gestapo ved at optræde som Angivere og medvirket ved Menneskejagten paa Jøder og Frihedskæmpere.

I Løbet af de sidste $\frac{3}{4}$ Aar er der forøvet en lang Række Attentater paa danske Mænd, som var kendt for deres anti-nazistiske Sindelag, men som end ikke var mistænkt for aktiv Deltagelse i Modstandsbevægelsen. Attentaterne har krævet en Snes Dødsopfre. Samtidig er en lang Række Kultur-, Sports- og Forlystelsesinstitutioner blevet ødelagt ved Brand og Eksplosion. Det har ikke været Handlinger, som kunde indvirke paa Krigens Udfald, men udelukkende Hævnaktioner overfor Befolkningen. I alle Tilfælde har »danske« Nazister, navnlig Schalburgfolk, været medvirkende.

Under hele Krigen har danske Statsborgere ladet sig hverve til Krigsdeltagelse paa tysk Side. De er herved gaaet i Fjendens Sold, og under Orlov har de ustraffet kunnet øve Overfald og Hærværk.

Baade før og efter 9. April har hjemlige Nazister foretaget systematisk Spionage overfor danske Militærindretninger og Enkeltpersoners Sindelag. Vi dokumenterer andetsteds i Bladet den Erhvervsspionage, der er drevet. Samtidig har de nazistiske Blade gennemført en systematisk Forfølgelse og Æresskænding af jødiske Landsmænd og fremtrædende nationale Personligheder, i Strid med vor Lovgivnings Aand og Bogstav.

Alle disse Handlinger, udført af danskfødte Personer, har rettet sig mod den Retssikkerhed, der forud var et af vore store nationale Goder, og derfor har de paa det groveste krænket vor rodfæstede Retsfølelse. Vi længes alle utaalmodigt efter, at Retssikkerheden skal genoprettes, og vi føler, at det kun kan ske, hvis de, der gik Fjendens Ærinde, og hjalp ham i at nedbryde vor Retsorden og vore demokratiske Traditioner, bliver straffet. Sker det ikke, vil vor Opfattelse af Ret og Vrangt blive dybt rystet til ubodelig Skade for vort Samfunds Livsudfoldelse i Fremtiden.

Det maa fotholdes, at det væsentligste er den almindelige Følelse i Folket af disse Handlingers Strafværdighed.

Spørgsmaalet om, hvorledes Straffen skal fuldbyrdes, kommer i anden Række. Det bliver først og fremmest et juridisk Problem, idet det er Juristernes Opgave at fastlægge de Former, hvorunder den almindelige Retsfølelse skal ske Fyldest. Fra flere Sider er det blevet foreslaaet at man skulde søge at finde tidligere eksisterende Lovregler, hvorefter de skyldige kan drages til Ansvar. Andre har ment, at den Undtagelseslovgivning, Tyskerne har paatvunget os, maa kunne bringes i Anvendelse overfor Nationalforbryderne. Men ypperlige Jurister advarer mod ethvert saadant formelt Juristeri. De paapeger, at de Forbrydelser, det drejer sig om, ikke kunde forudses, da den nuværende Straffelov blev vedtaget, og at Undtagelseslovene umiskendeligt tjente tyske Interesser, ikke danske. Derfor skal man aabent og ærligt fastslaa, om Folkeflertallet ønsker Straf over Tyskernes Hjælpere, — Stikkere, Mordere, Lejesoldater, Æresskændere og Spioner. Og er det Tilfældet — hvorom man næppe behøver at tvivle — skal man uden Fiksfakserier skabe de nødvendige Love og indføre dem med tilbagevirkende Kraft. For Besættelsesmagten har hindret os i at gennemføre Straffereglerne, da de blev paakrævede, og vi har ikke — som f. Eks. Norge — haft nogen lovlig Regering i Udlandet, som i Tide kunde indføre en ny Straffelov. Og endelig er Love med tilbagevirkende Kraft ikke i Strid med vor Grundlov.

Hvor haarde Straffe, der er nødvendige, og om Dødsstraf skal genindføres, det er Spørgsmaal, som til sin Tid kan drøftes paa sædvanlig, demokratisk Vis. Det afgørende er, at de skyldige skal rammes, ikke af Hævn og Repræsalier, men af en retfærdig Straf under lovmæssige Former.

For dette Krav gaar hele Modstandsbevægelsen ind, og her som paa alle andre Omraader føler den, at den har Folket bag sig.

Redaktionen sluttet den 14. Aug. 1944.

Naar De har læst »Frit Danmark«,
saa lad ogsaa andre se det — men vær forsigtig!